

Detaljplan för
Del av Bränninge 3:20
Stormagärdet
Habo kommun

Undersökning av miljöpåverkan
2021-12-09

HABO KOMMUN

Bedömning av miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB för planer och program) enligt PBL 5:10 och MB 6:1-19 ska upprättas om kommande detaljplaners genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. För att klarlägga om planen kan innebära en betydande miljöpåverkan behöver en så kallad undersökning av miljöpåverkan göras. Fördjupat beslutsunderlag återfinns i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken *Planens konsekvenser*.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

Platsens förutsättningar

Planområdet ligger sydväst om Habo centrum och begränsas i norr av Anders Larssons väg, i väster av Övre Kammarbacken i nordöst av ett skogsparti och i söder av angränsande bostadsområden. Den totala markytan är cirka 17 ha.

Planområdet består i huvudsak av jordbruksmark med inslag av skog som ligger som kilar i åkermarken. Området har en tydlig landskapskaraktär. Planområdet är tätortsnära. Vissa naturkvaliteter finns.

Planens styrande egenskaper

Detaljplanen möjliggör att området bebyggs med bostäder, skola samt tillhörande gator, gång- och cykelvägar. Planområdet möjliggör för flerbostadshus i maximalt 4 våningar, par-rad- och kedjehus. De olika byggnadstyperna har fördelats ut i olika kvarter. Då marken är sluttande har planbestämmelser som reglerar suterränghus förts in på kartan.

Planens tänkbara effekter

Planen utgår från platsens topografi, landskapsbild och växtlighet och ändrar markanvändningen från jordbruksmark till en utbyggnad av Habo tätort med skola, förskola och bostäder i ett naturnära läge. Habo tätort avses i den fördjupade översiktsplanen att växa vidare söderut med bibehållna gröna stråk. Detaljplanen tar fasta på intentionerna att låta Habo tätort växa med en varierad bebyggelsestruktur.

Jordbruksmark tas i anspråk vilket är en varaktig effekt. Kommunens hållning som uttrycks bland annat i Översiktsplan 2040 är att förtätningar, utveckling av större bostadsområden eller etablering av samhällsviktig funktion bör vara tillåtet på jordbruksmark, förutsatt att det ligger i anslutning till en tätort och kan anslutas till befintlig infrastruktur så som vatten- och avlopp och vägar. Exploatering på jordbruksmark ska ske på ett markeffektivt sätt. Det finns mark kring tätorten som inte är jordbruksmark. Den största delen av denna mark består av skogsmark. Kring tätorter utgör skogsmark ofta viktiga

friluftslivs- och rekreationsområden. Skogsmarken kring Habo tätort har dessutom höga naturvärden. Valet mellan att exploatera jordbruksmark eller skogsmark runt tätorten blir därför en fråga om intresseavvägningar. Om man skulle välja att exploatera skogsmarken runt Habo tätort istället för jordbruksmarken skulle detta innebära att ortsbefolkningen inte får tillgång till tätortsnära natur.

Jordbruksmark är inte allemansrättsligt tillgänglig på ett likvärdigt sätt som skog eller annan naturmark och kan inte användas för rekreation och friluftsliv på samma sätt. Genom att planera för utveckling i direkt anslutning till tätorter kan många vinster göras. Marken används mer resurseffektivt, kostnader för utbyggnad av infrastruktur blir mer samhällsekonomiskt än om man planerar för utveckling på mark någon kilometer utanför tätorten. Exploatering på mark som inte ligger i direkt anslutning till tätorten skulle skapa en tätort med stora barriärer och stora avstånd mellan olika delar av tätorten. Genom utveckling enligt översiktsplanen blir avstånden mellan målpunkter korta vilket kan bidra till ett mer hållbart resande inom tätorten.

Trafiken inom och till och från området ökar i och med exploateringen. Växtligheten inom planområdet påverkas då bebyggelse placeras in i de gröna kilarna, planen syftar dock till att rumsbildande trädridåer bevaras och stor del av växtligheten kan bevaras i rekreationssyfte och i övrigt bör återplantering ske. Dagvatten ska hanteras inom planområdet. En kompensationsåtgärd för ovan beskriven påverkan är anläggandet av en dagvattenanläggning i planområdet östra del, som även kan bli en resurs ur ekosystemtjänstperspektiv, både med biologiska och pedagogiska värden.

Sammanvägd behovsbedömning

Enligt 5 kap. 18 § PBL ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas om planen antas medföra en betydande miljöpåverkan. Omgivningsförutsättningarna och den påverkan detaljplanen bedöms innebära på miljön redovisas i planbeskrivningen och sammanfattas ovan. Habo kommun bedömer att genomförandet av denna detaljplan inte innebär betydande miljöpåverkan i den betydelse som anses i PBL och en MKB därför inte behöver upprättas.

Behovsbedömning - checklista

Påverkan på miljö och människors hälsa bedöms utifrån två perspektiv; planens påverkan på omgivningen och omgivningens påverkan på planen.

Del 1 - MKB			
	Ja	Nej	Kommentar
MKB			
Kommer planen att innehålla verksamheter som finns redovisade i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 3?		X	
Kommer planen att medge sådan verksamhet eller åtgärd som finns redovisad i PBL 4 kap. 34 §?		x	
Påverkar planen Natura- 2000 områden enligt MB 7 kap. 28, 28a §?		x	
Del 2 – Riksintressen MB 3,4 kap.			
	Påverkan		Kommentar
	Berörs	Berörs ej	
			Planen får inte påverka riksintresset negativt, och om det så sker krävs åtgärder
Riksintressen			
Naturvård	x		
Vättern med öar och strandområden	x		
Rörligt friluftsliv	x		
Kulturmiljövård	x		
Natura 2000	x		
Vindbruk	x		
Yrkesfiske	x		
Totalförsvär	x		
Väg	x		
Flygplats	x		
Järnväg	x		
Värdefulla ämnen och material	x		
Vattenförsörjning	x		

Del 3 Omgivning					
	Berörs ej	Berörs			Kommentar
		+	-	Betydande	
Natur					
Växt- och djurliv, rödlistade arter	X				
Skyddsvärda träd	X				Träd som är värdefulla för biologisk mångfald skyddad i största möjliga utsträckning genom att de ligger inom naturmark. Nya flerbostadshus kommer dock att placeras inom träddridåer där träd finns.
Åkermark och skogsmark	X				Åkermark tas i anspråk för exploatering. Aktuellt planförslag ligger dock i linje med kommunens översiktliga planer där tätorten Habos expansion mot söder under lång tid varit en övergripande planeringsstrategi. Skola och förskola som föreslås i detaljplanen är en samhällsviktig funktion och ett tillskott av bostäder i tätortens närhet bedöms viktigt för att stärka underlaget för service och kollektivtrafik i Habo.
Grön länk	X				
Vatten					

Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	X				
Dagvatten			X		Habo kommun jobbar aktivt med Vätterbäckarna för att inte få ut förorenat vatten i Vättern, samt vandringshinder. Dagvatten från planområdet ska fördröjas för att inte orsaka översvämningar nedströms.
Grundvatten	X				Vättern är vattentäkt för flera kommuner. Planförslaget bedöms inte påverka vattenkvaliteten i Vättern.
Ytvatten	X				
Dricksvattentäkt	X				
Hälsa och säkerhet					
Föroreningar i luft, mark och vatten	X				Planförslaget innebär en ökad trafik till/från bostäder och skola vilket innebär en viss ökning av luftföroreningar, dock finns inte indikationer på att MKN för luft äventyras.
Buller och vibrationer	X				Planförslaget innebär en ökad trafik till/från bostäder och skola. Enligt framtagna bullerutredning kan riktvärden för buller följas.

Trafik			X		Planförslaget innebär en ökad trafik till/från bostäder och skola. Kollektivtrafiken i den södra delen av Habo tätort planeras att byggas ut och expansionen av tätorten söderut är en medveten strategi för kommunen där bebyggelse planeras i sammanhållna områden. Inflyttningen i planområdet kommer dock att innebära ett ökat bilnyttjande.
Farligt gods	X				
Översvämning	X				
Risk för erosion, sedimentation och skred	X				
Miljö- och hälsofarliga ämnen	X				
Djurhållning	X				
Strålning	X				
Kraftledningar	X				
Brand	X				
Radion	X				Radonmätningar är utförda i tre punkter. Utifrån resultaten bedöms att området kan klassas som normalradonmark i den något täta jorden. Bebyggelse ska utföras radonsäkert.
Explosion	X				
Ljus	X				
Skugga	X				Lokalt innebär den nya bebyggelsen en

					skuggpåverkan, dock ej på befintlig bebyggelse eller tomter. En sol- och skuggstudie har tagits fram för att säkerställa att bostäderna får bra ljusförhållanden.
Lukt	X				
Avfall och återvinning			X		
Energiförsörjning	X				
Störningar under byggtiden	X				Boende i närheten kan störas under byggtiden.
Kulturmiljö, stads- och landskapsbild					
Fornlämningar, byggnadsminne	X				
Stads- och landskapsbild		X	X		Förslaget har sin utgångspunkt i befintlig landskapsbild och natur. All exploatering innebär dock en viss påverkan på landskapsbilden. Tätorten Habo ges nya boendemiljöer med goda boendekvaliteter och nya stråk för rekreation och möjlighet till aktiviteter som inte finns idag, vilket kan anses positivt för stadsbilden.
Motstående eller gemensamma intressen					
Motstridiga intressen i planen		X	X		Jordbruksmark Bostäder Landskapsbild
Mellankommunala intressen			X		Planförslaget innebär en ökad trafik då fler

				bostäder kommer byggas. Många av Habos invånare har sitt arbete i Jönköping och trafiken in mot och i Jönköping kan påverkas av detaljplanens genomförande. Genom att erbjuda bra kollektivtrafik kan antalet bilresor minska.
Del 4 – Kommunala styrdokument				
	Förenligt	Ej förenligt	Kommentar	
Översiktsplan	X			
Grönstrukturplan	X			
Planprogram				
Gällande detaljplan			Ingen gällande detaljplan finns för området.	
Del 5 -Områdesskydd				
	Påverkan		Kommentar	
	Berörs	Berörs ej		
Skydd av områden enligt MB 7 kap.				
Naturresevat		X		
Kulturresevat				
Naturminne				
Biotopskyddsområde				
Djur- och växtskyddsområde				
Strandskyddsområde				
Miljöskyddsområde				
Vattenskyddsområde				
Del 6 - Sammanvägd bedömning				
	Ja	Nej	Kommentar	
Sammanvägd bedömning av planens miljöpåverkan				

Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		X	Bedömningarna grundar sig i hög grad på genomförda översiktliga utredningar och är relativt säkra.		
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?		X	En exploatering av jordbruksmark för bostäder och skola är sannolikt mycket varaktig.		
Planens sammantagna miljöpåverkan	Planförslaget bedöms med hänsyn till ovanstående bedömningar inte medföra betydande miljöpåverkan. Ingen MKB kommer därför att upprättas för planförslaget.				
Åtgärder i planen som förhindrar eller motverkar miljöpåverkan					
Övriga konsekvenser					
Del 1 - Övriga konsekvenser					
	Berörs ej	Berörs			
		+	-	Betydande	Kommentar
Barnkonventionen		X			Det bedöms att planens genomförande kommer beröra barn då det planeras för bostäder, skola och förskola. Det finns tillgång till grönområden i närheten som kan nyttjas för lek och rekreation. Det finns närhet till förskolor och skolor. Området ligger i anslutning

					gångbana och nära till gång- och cykelväg samt till kollektivtrafik, vilket är positivt för barns rörelsefrihet och ger de möjlighet att ta sig fram på egen hand.
Jämställdhet, trygghet och säkerhet		X			
Tillgänglighet		X			
Ekonomiska konsekvenser, ”planskada”	X				

Bilaga 1

Mål för hållbar utveckling					
	Berörs ej	Berörs			Kommentar
		+	-	Betydande	
1. Begränsad klimatpåverkan: Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.		X			Närhet till kollektivtrafikstråk finns vilket gör att det finns förutsättningar för ett hållbart resande och minskat bilanvändande och därigenom också minskade utsläpp av växthusgaser.
2. Frisk luft: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	X				
3. Bara naturlig försurning: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem,	X				

arkeologiska föremål och hållristningar.					
4. Giftfri miljö: Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.	X				
5. Skyddande ozonskikt: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning	X				
6. Säker strålmiljö: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.	X				
7. Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	X				
8. Levande sjöar och vattendrag: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden	X				

samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.					
9. Grundvatten av god kvalitet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.	X				
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård: Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
11. Myllrande våtmarker: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	X				
12. Levande skogar: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras	X				

samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.					
13. Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.			X		Planförslaget innebär att jordbruksmark tas i anspråk, vilket motiveras i planbeskrivningen.
14. Storslagen fjällmiljö: Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.		X			Planförslaget innebär en utbyggnad inom befintlig tätort, vilket motverkar en utglesning av tätorten. Planområdet ligger intill en busshållplats vilket möjliggör för att välja bort bilen samt i att skola och förskola kommer finnas i närheten.
16. Ett rikt växt- och djurliv: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett			X		Planförslaget innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Övriga

hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.					naturvärden planläggs som allmän plats för att det ska fortsatt kunna finnas kvar.
--	--	--	--	--	--